A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאלמיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א ציימונג וועלכע גיט פרייהיים פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XIII No. 4947 | TORONTO, MONDAY, NOVEMBER, 1 1926. | יום ב' כ"ח חשון פרשה תולדות, תרפ"ז. | טאראנטא, מאנטאג דעם 1טער נאוועמבער, 1926. | PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave. New York, N. Y.

נאך 600 טויזענט דאלאר נויטיג אפצושאפען קריזיס אין פאלעסטינע; „בוטלעגער" פארקויפען פאר 25 מיליאן דאלאר א יאהר שנאפס

זאגט פראפעסאר חיים וויצמאן ביי זיין אנקומען אין אמעריקע. — אמעריקאנער אידען מוזען געבען זיבען און א האלבען מיליאן דאלאר יעהרליך אום אנצוהאלטען די נארמאלע לאגע אין פאלעסטינע. — ארבייטער אין פאלעסטינע זענען ניט געגען קאלאניזאציע אין רוסלאנד, אבער זענען געגען דעם וואס דאס ווערט אויסגענוצט אלס אגיטאציע געגען פאלעסטינע.

ניו־יארק, אקטאבער, 31, (איטא).

פראפעסאר חיים וויצמאן, דער פארזיצענדער פון דער אלוועלטליכער ציוניסטישער ארגאניזאציע צוזאמען מיט נעארג האלפערן און חיים ארלאסאראף, זענען געקומען אהער אנגעקומען מיט דער שיף „בערענגאריא".

אין אן אינטערוויו מיט א פארטרעטער פון דער „איטא" האט פראפעסאר וויצמאן ערקלעהרט, אז ניט אכטענדיג אויף דער גרויסער ארבייטסלאזיגקייט אין פאלעסטינע, דאך טוט די ציוניסטישע ארגאניזאציע אלעס וואס זי קען צו פארלייכטערן די לאגע. די ציוניסטישע עקזעקוטיווע האט לעצטענס ווידער באשטימט 200 טויזענט דאלאר פון קרן היסוד צו פארלייכטערן אביסעל דעם קריזיס.

דער קריזיס אין פאלעסטינע קען אפגעשאפען ווערען, ווען דער קרן היסוד קען באקומען נאך 600 טויזענט דאלאר צום געוועהנליכען בודושעט.

אמעריקע וועט מוזען געבען יעהרליך זיבען און א האלבען מיליאן דאלאר צו פארזיכערען א נארמאלע לאגע, דאס מיינט אז יעהרליך זאלען קענען אריינקומען 30 טויזענט אידען אין פאלעסטינע און זאלען דארטען פארבלייבען און ניט אנטלויפען פון דארטען.

די פאלעסטינע עקאנאמישע קאנפערענץ וועלכע איז לעצטענס אפגעהאלטען געווארען, האט פראפעסאר וויצמאן פארגעזעצט, איז געקומען צום שלוס, אז די עקאנאמישע פאליסי פון ציוניסטישער ארגאניזאציע איז א גאנץ געזונטע, און האט אויך אנגעוויזען, אז פאלעסטינע וועט ווערען א לאנד, וואו פריוואטע אונטערנעהמונגען וועלען קענען פרייוויליג, אבער פאר די קומענדע פינף יאהר מוז דער קרן היסוד זיין דער אוואנגארד פון גרויסע אונטערנעהמונגען.

עס איז א פוילישער ניט קיין פאלעסטינער קריזיס

רייידענדיג וועגען קרוין לאנד, האט וויצמאן ערקלעהרט, אז די פראגע איז א היבש ביסעל איבערטריבען. עס איז דא גאנץ ווייניג קרוין לאנד אויף אוועקצוגעבען.

דער יעצטיגער קריזיס אין פאלעסטינע, האט וויצמאן פארגעזעצט, איז ניט קיין פאלעסטינער, נאר א פוילישער. דער צופלוס פון דער פוילישער עמיגראציע וועלכע איז באשטאנען פון לופט אידען, איז פאראנטווארטליך פאר דעם.

די אידישע ארבייטער אין פאלעסטינע האבען באוויזען אז זיי קענען אפילו דען מעהר ווי וועלכע עס איז ארבייטער פון א וועלכער עס איז אנדער נאציאן.

וועגען דער אידישער אגענטור האט וויצמאן געזאגט, אז זי קען ניט פארמירט ווערען אין אייראפא איידער זי ווערט אנגעהויבען אין אמעריקע. די גאנצע פראגע ליגט אין די הענט פון די אמעריקאנער ניט ציוניסטען און דאס איז דער הויפט צוועק בין מיין קומען אהער.

די באציהונגען צווישען די אידען און די אראבער זענען לעצטענס יאהר באדייטענד פארבעסערט געווארען, און ביי דער רוטענבערג קאנצעסיע וועט זיך די ארבייט אנהויבען אין יאנואר.

פאלעסטינער ארבייטער האבען ניט מורא פאר ארבייטסלאזיגקייט

ארלאסאראף, וועלכער פארטרעט די ארבייטער האט ערקלעהרט, אז די אידישע ארבייטער אין פאלעסטינע האבען קיין מורא ניט פאר ארבייטסלאזיגקייט, איידער איך האב פארלאזען פאלעסטינע האבען די ארבייטער ארגאניזאציעס אויסגעארבייט פלענער ווי אזוי צו העלפען דריי טויזענט ארבייטסלאזע און עס איז זעהר מעגליך, אז די פלענער זענען שוין דורכגעפיהרט געווארען.

אין פרינציפ האט ארלאסאראף ערקלעהרט, זענען די ארבייטער פון פאלעסטינע פאר אידישער קאלאניזאציע אין רוסלאנד, אבער זיי זענען געגען דער „יעווסעקציע", וועלכע נוצט אוים די קאלאניזאציע פאר אן אנטי פאלעסטינע קאמפיין.

קאמוניסטישע ציימונג באקלאגט זיך אז כוליגאניזם ווערט שטארק פארשפרייט אין אידישע שטעדט

מינסק, אקטאבער, 31, (איטא).

די היגע אידישע ציימונג „אקטאבער" איז ארויסגעקומען מיט א שארפען פראטעסט געגען דעם כוליגאניזם וועלכער פארשפרייט זיך די לעצטע צייט זעהר שטארק אין פיעלע אידישע שטעדט און דערפער.

אמת, שרייבט די ציימונג, אז ארעסטען זענען געמאכט געווארען, אבער שטרענגערע מיטלען זענען נויטיג אפצושטעלען דעם כוליגאניזם.

די כוליגאנעס, שרייבט די ציימונג, אטאקירען ניט נאר פרידליכע פערזאנען; נאר שטערען אויך פארזאמלונגען אין די שולען און לאזען אידישע קינדער ניט לערנען.

נייער יום טוב עטאבלירט

א נייער יום טוב איז איינגעפיהרט געווארען אין די אידישע שולען. דער יום טוב הייסט „דער טאג פון שניט צייט", וועלכער ווערט געפייערט פון אידישע אגריקולטור ארבייטער. אין דעם טאג לערנען ניט די קינדער. מען פארנעהמט זיך בלויז מיט שפילעריען און זינגען.

בעלזער צדיק איז נפטר געווארען אין עלטער פון 72 יאהר

לעמבערג, אקטאבער, 31, (איטא).

דער בארימטער בעלזער צדיק ישכר דוב רקוח איז נעכטען נפטר געווארען אין עלטער פון 72 יאהר.

די אייזענבאהן אדמיניסטראציע האט פאראורדענט א ספעציעלען צוג אריבערצופיהרען דעם צדיק'ס קערפער פון לעמבערג נאך בעלז.

טויזענטער חסידים פון אלע טיילען פון עסטרייך און אנדערע לענדער זענען ספעציעל געקומען צו דער לויה.

שווארצבארד איז זיכער אז ער וועט באפרייט ווערען

מאסקווע, אקטאבער, 31, (איטא).

די שווארצבארד פאמיליע וועלכע געפינט זיך יעצט אין אדעס האט ערהאלטען א בריף פון שלום שווארצבארד'ן, וועלכער געפינט זיך יעצט אין פאריזער געפענגניש, אז ער פיהלט זיך זעהר גוט און אז ער האפט אז ביי זיין משפט, וועלכער וועט פארקומען אין דעצעמבער, וועט ער באפרייט ווערען.

דייטשער פרעזידענט באגריסט אידישען שרייבער צו זיין געבורטסטאג

בערלין, אקטאבער, 31, (איטא).

געארג ענגעל, דער בארימטער אידישער נאוועליסט האט נעכטען געפייערט זיין 60 יאהריגען געבורטסטאג.

פרעזידענט פאן הינדענבורג האט צוגעשיקט צום שרייבער א גראטולאציאנס טעלעגראמע, אין וועלכער דער פרעזידענט דאנקט איהם פאר זיין טיכטיגער ארבייט פאר דייטשלאנד.

טעלעגראמען זענען אויך ערהאלטען געווארען פון דער צענטראלער דייטשער רעגירונג, פון דער פרייסישער רעגירונג און פון פיעלע הויכע רעגירונגס בעאמטע.

דער פאראיין פון דייטשע נאוועליסטען האט ארגאנזירט א באנקעט פאר'ן יובילאנט, ביי וועלכען דער דייטשער בילדונגס מיניסטער איז געווען פארזיצענדער.

בלויז היפאקריטען קענען ניט איינזעהן דעם דורכפאל פונ'ם אנטעריא טעמפערענץ אקט, זאגט דער פרעמיער פון אנטעריא. — מיר פארקויפען שנאפס, אבער ניט מיר נאר די בוטלעגער קאנטראליר'ען עס. — דאס געזעץ קען ניט דורכגעפיהרט ווערען ווייל דאס פאלק איז געגען דעם דעם דאזיגען געזעץ.

ניו מארקעט, אקטאבער, 31.

שבת אווענט האט פרעמיער פוירגסאן געהאלטען דא א גאנץ אינטערעסאנטע רעדע ביי דער נאמינאציע פונ'ם קאנסערוואטיווען קאנדידאט וויליאם קעיט אינ'ם נעגענד פון נארטה יארק.

מיר זענען געווען אין די שנאפס געשעפטען, האט דער פרעמיער אנגעהויבען זיין רעדע, אבער מיר האבען עס ניט קאנטראלירט. קיינער קען עס ניט לייקענען אז די פראווינץ האט פארקויפט שנאפס. געזעצליך האבען מיר פארקויפט שנאפס אין אנטעריא דורך די דיספענסעריס, אבער מיר האבען דעם גאנצען שנאפס פארקויף ניט קאנטראלירט, ווייל אויסער דעם וואס די רעגירונג האט אין אנטעריא יעהרליך פארקויפט פאר איבער פינף מיליאן דאלאר שנאפס אויף דאקטאר „פרעסקריפשאנס" (און קיינער וועט ניט לייקענען אז ניט אין יעדען פאל איז עס געווען פאר א שטארקען חולה), האבען „בוטלעגער" פארקויפט יעהרליך פאר 25 מיליאן דאלאר שנאפס, און פארוואס זאל די רעגירונג ניט קאנטראלירען דעם פארקויף?

וואס מייגע געגנער זאלען אויף מיר ניט זאגען, איין זאך איז אבער זיכער, איך בין ניט קיין היפאקריט. איך זעה זאכען קלאהר. דער יעצטיגער אנטעריא טעמפערענץ אקט איז ניט דורכפיהרבאר בלויז דערפאר וואס דאס פאלק איז געגען דעם. די יוגענט אין אונזער פראווינץ גנעהט ארונטער פון גליבען ווענ צוליעב דעם, און איידער „בוטלעגער" זאלען קאנטראלירען דעם שנאפס־פארקויף, זאל עס בעסער טאן די רעגירונג, וועלכע קען נוצען דאס געלט פאר אויסבעסערונגען אין דער פראווינץ.

עס איז ניט קיין פראגע פון „נאסע" און „טרוקענע". עס איז א פראגע פון די בעסטע אינטערעסען אין טעמפערענץ. די פראווינץ ווערט פארפעסטעט מיט גיפט וועלכעס מען רופט שנאפס און מיר זענען הילפלאז געגען דעם. דריי רעגירונגען האבען אהן ערפאלג געקעמפט געגען דעם, דערפאר וואס מען איז צוגעקומען צו דער פראגע דורך א היפאקריטישען שטאנדפונקט. געזעצען קענען בלויז דורכגעפיהרט ווערען, ווען דאס פאלק איז פאר דעם.

פרעמיער באקומט ווארימע אויפנאהמע

דער פרעמיער פון אנטעריא האט באקומען א גאנץ ווארימע אויפנאהמע, און זיין רעדע איז אונטערגעבראכען געווארען פון לאנגע און דויערנדע אפלאדיסמענטען.

אין זיין רעדע האט אויך דער פרעמיער אנגעדייטעט אויף די פארליבטעע רונגען אין שטייערען וועלכע ער שלאגט פאר, און וועגען דעם אז די פראווינציעלע רעגירונג וועט ווייטער ניט זינקען אין חובות, נאר וועט איהר חוב אפצאהלען אין די קומענדע פערציג יאהר לויט דער אויסגעארבייטער סיסטעם פון קאנאל פריים, דעם געוועזענעם פראווינציעלען טרעזשורער וועלכער איז יעצט דער אטוירני דזשענעראל.

1000 דאלאר געזאמעלט פאר די סטרייקענדע קלאוקמאכער אין ניו יארק

קאנצערט וועלכער איז ארראנזשירט געווארען פון דער קאנפערענץ צו העלפען די סטרייקענדע קלאוקמאכער גרויסער ערפאלג. — פיעלע ארגאניזאציעס רופען זיך אפ אויפ'ן אפיעל.

הונדערטער מענשען זענען געצוואונגען געווען נעכטען אווענט צו געהן צוריק פון סטענדערד טעאטער, ווייל עס איז מעהר קיין פלאץ ניט געווען אריינצונעהמען אלע די, וועלכע האבען געוואלט אריינגעהן צום קאנצערט און מאסען־פארזאמלונג פאר'ן בענעפיט פון די בראווע קלאוקמאכער סטרייקער אין ניו יארק.

דער עולם האט זיך זעהר ווארים אפגערופען אויפ'ן אפיעל פון מר. פאלאקאוו, דער מענעדזשער פון דער היגער קלאוקמאכער יוניאן, וועלכער האט גערעדט וועגען די בראווע סטרייקער, און טויזענט דאלאר איז געזאמעלט געווארען.

צווישען די גרעסטעביישטייערער זענען געווען: די פרייד אוו איזראעל מיט 100 דאלאר, די דזשאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן 200 דאלאר, פועלי ציון 100 דאלאר, בעקער יוניאן 50 דאלאר, ה. דווארקין 50 דאלאר, מאזירער סיק בענעפיט סאסייטי 25 דאלאר.

די ארבייטער רינג בראנטשעס און נאציאנאלער ארבייטער פארבאנד בראנטשעס האבען ביינעשטייערט באדייטענדע סומען.

קאנצערט פראגראם א זעהר שעהנע

די קאנצערט פראגראם איז געווען אן אויסגעצייכענטע שעהנע. פראפעסאר קארבאני האט דורכגעפיהרט די מעהרסטע טייל פון דער פראגראם. עס האבען זיך אויך אויסגעצייכענט י. שערמאן דער פידעל שפילער און י. לעווין דער זינגער.

מר. פאלאקאוו האט אויך אנאנסירט אז די קאנפערענץ וועלכע באשטעהט פון ארבייטער ארגאניזאציעס וועלכע האט ארראנזשירט דעם קאנצערט, ארראנזשירט אויך א הויז צו הויז זאמלונג אויפ'ן 14טען נאוועמבער פאר די סטרייקער.

שטילער קאסירער באגנבעט באנק אויף א האלבען מיליאן דאלאר

מעמפיס, אקטאבער, 31.

ניט אלע מאהל איז א שטילער מענש א פיינער מענש. אויסגעפונען האט עס היינט די באנק און קאמערץ און טראסט קאמפאניע.

קארטני גליסאן, 30 יאהר אלט, דער קאסירער פון דער באנק איז פארעכענט געווען פאר'ן שטילסטען און ערנטליכסטען מענשען. ער האט ניט געהאט קיין שלעכטע געוואוינהייטען, פלעגט ניט שפילען אין קארטען, ניט אין רייסעס, האט ניט גערויכערט און געפיהרט א רוהיגען פאמיליען לעבען. אויסער דעם קירכע און זיין היים האט אויסגעוויזען האט זיך קורטני מיט קיין זאך ניט אינטערעסירט.

ווייזט זיך אבער יעצט ארויס, אז אלע האבען געמאכט א טעות, איבערהויפט האט, עס דערפיהלט די באנק, וועלכע האט זיך געכאפט אז אין די לעצטע דריי יאהר האט קורטני באגנב'עט די באנק אויף נאהענט צו א האלבען מיליאן דאלאר און איז פארשוואונדען.

ארמעניען וויל פון אמעריקע א הלואה אויף פופציג מיליאן דאלאר

לעניגאקאן, ארמעניען, אקטאבער, 31.

א באוועגונג האט זיך דא אנגעהויבען צו פאראינטערעסירען די פאראייניגטע שטאאטען צו מאכען א הלואה צו ארמעניען פון 50 מיליאן דאלאר, צו העלפען אויפבויען די שטעדט און דערפער וועלכע זענען חרוב געווארען אין די לעצטע ערד־ציטערנישען.

עס ווערט ערקלעהרט, אז דער פארלוסט פון די ערד־ציטערנישען איז א פיעל גרעסערער, אבער דאס איבעריגע געלט וועט געשאפען ווערען אין לאנד.

די צאהל היימלאזע מעלדען די באריכטען, פארגרעסערען זיך און די הילף, וועלכע קומט פון אויסלאנד איז ניט קיין גענוגענדע צו לינדערען די גרויסע נויט.

בראצקי'ס אייניקלאך מוזען אנקומען צו צדקה

וויען, אקטאבער, 31, (איטא).

די אייניקלאך פונ'ם בארימטען קיעווער אידישען מיליאנער און פילאנטראפ, בראצקי, געפינען זיך דא אין א זעהר שלעכטען צושטאנד.

די אייניקלאך פונ'ם גרויסען מיליאנער, וועלכע האבען אמאהל פארמאגט א סך אייגענטום אין עסטרייך, האבען ניט קיין ברויט און מוזען אנקומען צו צדקה.

קריסטליכער לעהרער באפט גרויסע מפלה ווען ער רופט זיינע תלמידים „שמוציגע אידען"

ניו־יארק, אקטאבער, 31, (איטא).

דערפאר וואס ער האט גערופען די שילער פון זיין קלאס „שמוציגע אידען" איז דער לעהרער וועגקי פון פאבליק סקוהל נומער 66, וועלכע געפינט זיך אין דער הארץ פונ'ם אידישען געגענד אין בראנזוויל, אטאקירט געווארען פון די אידישע קינדער.

די קינדער פון דעם קלאס האבען אפגעווארט דעם לעהרער ווען ער איז ארוים פון סקוהל און האבען איהם באווארפען מיט אלעם וואס עס איז זיי געקומען צום האנט, שטיינער, פלעשער, און שמאטעס.

די פאליציי האט געהאט א שווערע שטיקעל ארבייט ארויסצוראטעווען דעם לעהרער.

די קינדער און די עלטערען פאדערען אז דער לעהרער זאל זיך מעהר אין סקוהל ניט געפינען. אפילו די ניט אידען האבען ארויסגעשטעלט די זעלבע פאדערונג.

פוילישע רעגיערונג פלאנט ענדערונג אין וואהלען סיסטעם

ווארשא, אקטאבער, 31, (איטא).

א זעהר ניט־גינסטיגע ענדערונג פאר אידען ווערט געפלאנט פון דער רעגירונג אין דער וואהלען סיסטעם פון לאנד.

די געפלאנטע ענדערונג איז, אז די פראפארציאנעלע פארטרעטערשאפט און געהיימע אפשטימונג זאל פארבלייבען, אבער די פאראייניגטע וואהל ליסטען זאלען אפגעשאפען ווערען, און אנשטאט דעם זאלען איינגעפיהרט ווערען אז יעדער דיסטריקט זאל האבען א באזונדערען קאנדידאט.

די אידישע וועהלער אין די קלענערע שטעדט, וועלכע זענען צוזאווארפען איבער דער גאנצער שטאדט וועלען אויף אזא אופן ניט קענען ערוועהלען קיין אייגענעם קאנדידאט.

רומענישע פרינצעסין וועט מעגליך הייראטען מיט איטאליענישען קרוינפרינץ הובערט

בוקארעסט, אקטאבער, 31.

די רומענישע פרינצעסין אילענא, וועלכע געפינט זיך יעצט מיט איהר מוטער און ברודער אויף א רייזע אין קענעדע וועט מעגליך חתונה האבען מיט'ן איטאליענישען קרוינפרינץ הומבערט, אזוי שרייבען די היגע ציימונגען.

אין גיכען דארף אנקומען אין רומעניען א קאמיסיע פון איטאליען פאר וועלכער גרויסע פארבערייטונגען ווערען געמאכט.

די רומענישע פרינצעסין איז 18 יאהר אלט. זי איז די איננסטע טאכטער פונ'ם רומענישען קעניג. איהרע שוועסטער האבען אויך געטאן גליק שידוכים. איהר עלטערע שוועסטער עליזאבעט איז די פרוי פונ'ם געוועזענעם גריכישען הערשער, און איהר צווייטע שוועסטער מאריא איז די קעניגין פון יוגא סלאוויען.

דער איטאליענישער קרוינפרינץ איז צוויי און צוואנציג יאהר אלט.

קליינע צאהל אידען אין יוגא־סלאוויען

בעלגראד, אקטאבער, 31, (איטא).

סטאטיסטיקס וועלכע זענען דא פארעפענטליכט געווארען וויזען, אז אין גאנץ יוגא סלאוויען געפינען זיך ניט מעהר ווי 73,263 אידען.

זעקס קליינע שיפלאך מיט 15 מאטראזען זענען פארלוירען געווארען

קוויבעק, אקטאבער, 31.

עס איז זעהר מעגליך, אז זעקס קלענערע שיפען, וועלכע האבען פארלאזען דעם היגען פארט לעצטע וואך, און זענען אוועקגעפאהרען אויפ'ן סט. לארענס זענען אומגעקומען אינ'ם לעצטען שטורם, וועלכער האט געבושעוועט אויפ'ן טייך.

די זעקס שיפלאך האבען פון זיך ניט געלאזען הערען ציים זיי זענען אוועקגעפאהרען.

צוויי שיפלאך זענען לעצטען מאנטאג אומגעקומען אינ'ם שטורם אויפ'ן סט. לאורענס, און מען גלויבט, אז דער זעלבער שיקזאל האט געטראפען די אנדערע זעקס שיפלאך.

די מאנשאפט אויף די זעקס שיפלאך איז באשטאנען פון פופצעהן מאטראזען.

זיין חדשים געפענגניש פאר רופען דעם פרעזידענט הונט

בערלין, אקטאבער, 31.

ווילהעלם האנסווירט, דער רעדאקטאר פון דער היגער קאמוניסטישער ציימונג „רויטע פאהנע" איז שבת פון א געריכט פארמשפט געווארען צו זיין חדשים געפענגניש פאר באליידיגען דעם דייטשען פרעזידענט פאן הינדענבורג.

אין אן ארטיקעל אין זיין ציימונג האט דער קאמוניסטישער רעדאקטאר פארגליכען דעם פרעזידענט צו א הונט.